

Varkensgezondheid monitoren via dierenartsenpraktijken

De GD benut informatie uit telefoongesprekken, bedrijfsbezoeken, sectie-inzendingen en laboratoriumbepalingen voor de monitoring van de varkensgezondheid in Nederland. Nu wordt daaraan ook directe informatie vanuit dierenartsenpraktijken toegevoegd.

In opdracht van de varkenssector en de overheid bewaakt de GD de varkensgezondheid in Nederland. De belangenorganisaties van varkenshouders vinden actieve bewaking van de gezondheidssituatie belangrijk, vooral om tijdig belangrijke ontwikkelingen te kunnen ontdekken.

Via de GD-Veekijker komen telefonische vragen binnen die informatie opleveren over de gezondheid van varkens. Daarnaast voert de GD bedrijfsbezoeken uit en wordt informatie verzameld uit sectie-inzendingen en laboratoriumbepalingen. Om de hoeveelheid en de kwaliteit van de informatie te waarborgen en te verbeteren wordt nu ook een meer actieve vorm van gegevensverzameling ingezet door informatie van dierenartsen te benutten.

Pilotproject Trends & Triggers

Inmiddels is een pilotproject 'Trends & Triggers' gestart waarin vier grote dierenartsenpraktijken basale informatie uit hun eigen bedrijfsbezoeken naar de GD doorsturen. In de aanloopfase werd de informatie via een gestandaardiseerde e-mail naar de

"Hiermee weten we echt wat er speelt in de sector"

Gerard van Eijden is dierenarts bij Dierenartsen AnimalCare in Putten en voorzitter van de vakgroep gezondheidszorg varkens van de KNMvD. Zijn praktijk is één van de vier deelnemers aan de pilot 'Trends en Triggers'. "Ik zit in mijn rol als vakgroepvoorzitter natuurlijk dicht bij het vuur, maar dé reden voor mij om deel te nemen is dat ik het heel belangrijk vind voor de varkensgezondheid."

De deelnemende praktijken geven per week de bezoekgegevens van vijf varkensbedrijven door.

Niet veel werk

Van Eijden vindt het op zich niet veel werk: "Op basis van onze waarnemingen vullen we een formulier in. Dat is natuurlijk minder genuanceerd dan het bezoekverslag dat de varkenshouder krijgt. Je moet aankruisen bij welke diercategorie welke aandoening voorkomt. Onze assistente Marloes vult de formulieren in en voert ze in in het systeem van de GD. Dat kost ongeveer 5 minuten per bedrijf."

De praktijken krijgen van de door hen ingevoerde gegevens ook een terugkoppeling, maar daar is het Van Eijden niet om te doen. "Dat is eigenlijk een bevestiging van wat je al weet. Dat overstijgt het niveau van 'leuk om te weten' nog niet. Het gaat er mij om dat we een goed beeld krijgen van de sector."

"Er is heel veel informatie over de varkensgezondheid in Nederland, maar juist de informatie waarover de dierenartspraktijken beschikken wordt niet of nauwelijks gebruikt. Met dit project wordt informatie ontsloten, zodat er een veel beter inzicht ontstaat in de actuele gezondheidssituatie op de varkensbedrijven in Nederland. En daardoor staat de Nederlandse varkenshouderij echt aan de knoppen en is een belangrijke stap gezet om tot een gezondere varkensstapel te komen."

GD gestuurd, maar inmiddels is ook een webapplicatie beschikbaar gekomen. Na de proefperiode zal deze webapplicatie in fasen aangeboden worden aan alle varkensdierenartsen.

De informatie van dierenartsenpraktijken is belangrijk om zicht te houden op de trends. Niet alleen als trend in de tijd maar bij aanwezigheid van voldoende gegevens ook per regio. De betrokken praktijken ontvangen

geregeld rapportages waarin de trends zijn weergegeven voor de eigen praktijk. Ook kan een vergelijking gemaakt worden met de gegevens van de andere deelnemende praktijken. Deze terugkoppeling levert voor de betrokkenen zinvolle informatie op. Dierenartsen kunnen ook opvallende bevindingen melden (triggers) waarop specifieke actie kan volgen in overleg met de GD.

Voorbeeld luchtwegproblemen

Als voorbeeld is in onderstaande grafiek weergegeven het percentage bedrijfsbezoeken waarbij luchtwegproblemen aan de orde zijn geweest, opgesplitst per maand en naar diergroep (biggen en vleesvarkens).

Hier lijkt sprake te zijn van minder luchtwegproblemen in de loop van het voorjaar op vleesvarkensbedrijven, maar niet bij de gespeende biggen. Bij die laatste groep is dit voorjaar relatief vaak melding gemaakt van niezen, waarvan de oorzaak overigens niet gemakkelijk is te achterhalen. Luchtwegproblemen blijken bij de deelnemende praktijken dit voorjaar het belangrijkste aandachtspunt te zijn. Opvallend daarbij is dat het per praktijk sterk verschilt welk deelaspect daarbij de nadruk krijgt: stalklimaatbeheersing of vaccinatie tegen griep. Een vaststelling die nuttig kan zijn in het kader van onderlinge discussies.

Luchtwegproblemen bij gespeende biggen en vleesvarkens

